

POSTANOWIENIE

Dnia 17 września 2004 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Andrzej Kijowski

w sprawie z wniosku K. R.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w [...]
o wcześniejszą emeryturę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 17 września 2004 r.,
na skutek kasacji wnioskodawczyni
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 19 maja 2004 r.,

odmawia przyjęcia kasacji do rozpoznania.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...], po rozpoznaniu sprawy z wniosku K. R. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych - Oddziałowi w [...], wyrokiem z dnia 19 maja 2004 r. oddalił apelację wnioskodawczyni od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] z dnia 6 stycznia 2004 r. Na mocy tego orzeczenia Sąd pierwszej instancji, oddalił odwołanie wnioskodawczyni od decyzji organu rentowego, odmawiającej ustalenia prawa do wcześniejszej emerytury na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. w

sprawie uprawnień od wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki (Dz. U. Nr 28, poz. 149).

W motywach tego rozstrzygnięcia Sąd Apelacyjny przejął jako własne ustalenia faktyczne poczynione w postępowaniu w pierwszej instancji oraz podzielił ich prawną kwalifikację. Wnioskodawczyni, domagająca się ustalenia prawa do wcześniejszej emerytury, wraz z wnioskiem z dnia 4 grudnia 2001 r., przedłożyła zaświadczenie lekarskie, wydane przez specjalistyczną przychodnię dotyczące stanu zdrowia jej małoletniej córki M. R. Organ rentowy decyzją z dnia 11 grudnia 2001 r., ustalił prawo do wcześniejszej emerytury.

Powołana decyzja została uchylona decyzją z dnia 19 lipca 2002 r. W jej uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że dziecko wnioskodawczyni nie wymagało stałej opieki, co znalazło potwierdzenie w treści orzeczenia wydanego przez lekarza orzecznika w dniu 10 i 24 lipca 2002 r. W tej sytuacji uznano, że zaświadczenie lekarskie dołączone do wniosku o ustalenie prawa do wcześniejszej emerytury nie znajduje potwierdzenia w orzeczeniach lekarza orzecznika, co uzasadnia odmowę ustalenia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu opieki nad dzieckiem.

Sąd pierwszej instancji dopuścił dowód z opinii biegłego na okoliczność oceny stanu zdrowia córki wnioskodawczyni i ustalenia, czy wymagała ona przed dniem 31 grudnia 1998 r. opieki ze strony matki z powodu jednego ze stanów chorobowych wymienionych w ust. 3 § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. Zdaniem biegłego analiza dokumentacji lekarskiej sprzed 31 grudnia 1998 r. nie daje podstaw do stwierdzenia, aby stan zdrowia małoletniej wymagał stałej opieki. Sądy obu instancji podzieliły stanowisko wyrażone w przedmiotowej opinii.

Odnosząc się do zasadniczego zarzutu sformułowanego w apelacji, a mianowicie niedopuszczalności wznowienia postępowania w sprawie o ustalenie prawa do świadczenia emerytalnego przez organ rentowy, należy – zdaniem Sądu Apelacyjnego – uznać go za nieuzasadniony. Dopuszczalność wznowienia postępowania wynika bowiem z art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 1998 r., Nr 137, poz. 887 ze zm.). Postępowanie wyjaśniające prowadzone przez organ

rentowy nie dotyczyło odmiennej oceny dowodów dołączonych do wniosku emerytalnego, a jedynie - istniejącej przed wydaniem decyzji ustalającej prawo do świadczenia - dokumentacji lekarskiej dotyczącej przebiegu leczenia małoletniej M. R. Oznacza to, że w wyniku przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego ujawnione zostały nieznane wcześniej dowody, które miały wpływ na wynik sprawy i na ustalenie prawa do spornego świadczenia.

Kasację od powyższego wyroku wniosła wnioskodawczyni. Zaskarżając wyrok w całości, zarzuciła naruszenie prawa materialnego polegające na błędnej wykładni art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS poprzez przyjęcie, że możliwe było - na podstawie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. - wznowienie postępowania w sprawie ustalenia prawa do wcześniejszej emerytury, mimo że w sprawie nie ujawniono nowych okoliczności i dowodów. Ponadto zarzuciła wnioskodawczyni zarzuciła naruszenie przepisu § 1 powyższego rozporządzenia polegające na przyjęciu, że nie spełniała ona przesłanek niezbędnych do nabycia spornego świadczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja nie zasługuje na przyjęcie do rozpoznania. Zgodnie z art. 393 k.p.c., jeżeli zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty nie narusza prawa ani nie zachodzi nieważność postępowania (§ 2), to Sąd Najwyższy może odmówić przyjęcia kasacji do rozpoznania, gdy w sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne, nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, a ponadto gdy kasacja jest oczywiście bezzasadna (§ 1).

W rozpatrywanej sprawie nie zachodzą okoliczności wymienione w art. 393 § 2 k.p.c., a rozpatrzenie sprawy pod kątem okoliczności z § 1 tego przepisu uzasadnia odmowę przyjęcia kasacji do rozpoznania. Wnosząca kasację podniosła, że w rozpoznawanej sprawie istnieją rozbieżności w orzecznictwie sądów dotyczące stosowania art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Sama wskazała jednak, że Sąd Najwyższy wyjaśnił już wątpliwości i dokonał wykładni powoływanej wyżej regulacji. Na uwagę zasługuje tutaj uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2003 r. (III UZP 5/03), jak również inne orzeczenia dotyczące podnoszonej kwestii (por. wyroki SN z dnia 18

lutego 2003 r., II UK 139/02 i II UK 146/02)). W tym świetle wskazywana przez skarżącą potrzeba ponownej wykładni omawianej regulacji jest bezprzedmiotowa.

W niniejszej sprawie Sąd Najwyższy nie dopatruje się również nieważności postępowania, gdyż wnioskodawczyni nie została pozbawiona możliwości obrony swoich praw i była reprezentowana przez odpowiedniego pełnomocnika. Jeśli chodzi zaś o przesłankę oczywistości naruszenia prawa, to można ją podnosić wyłącznie wówczas, gdy naruszenie prawa jest „stwierdzalne” bez potrzeby wnikliwego badania sprawy (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00). W przedmiotowym stanie faktycznym niniejszy warunek również nie został spełniony.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 393⁷ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.